

**การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
Administration of the Student Care and Support System Case Study Regular
Students Rajaprajanugroh School 34, Mae Hong Son Province
under the Office of Special Education Administration**

กมลวรรณ ทุนซิงชัย¹

ศิริพร วงศ์รัตนมัจฉา เวสเตอร์เฮาท์²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 56 คน รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก รองลงมาตามลำดับค่าเฉลี่ยระดับมาก ได้แก่ ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียนตามลำดับ

ปัญหาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ขาดการวางแผนในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนประจำพักนอนเป็นรายบุคคล ขาดการคัดแยกกลุ่มนักเรียนประจำพักนอนอย่างชัดเจน ขาดการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรหลังจากให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้แก่นักเรียนประจำพักนอนไม่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ขาดการติดตามผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนประจำพักนอนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ควรวางแผนในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนประจำพักนอนเป็นรายบุคคล ควรคัดแยกกลุ่มนักเรียนประจำพักนอนอย่างชัดเจน ควรบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรหลังจากให้คำปรึกษาเบื้องต้น ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้แก่นักเรียนประจำพักนอนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ควรติดตามผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนประจำพักนอนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การบริหาร ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักเรียนประจำพักนอน

¹ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ email: kamolwan_too@northcm.ac.th

² คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

Abstract

The aims of this research are to study the state, problems, and suggestions for the student care and support system management: a case boarder student of Rajprachanukroh 34 School, Mea Hong Son province under Special Education Bureau. The population of the research consisted of teachers in Rajprachanukroh 34 School, Mea Hong Son province under Special Education Bureau; 56 in the total. The data was collected via questionnaires and then was analyzed by the statistical methods of frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that overall the student care and support system management: a case boarder student of Rajprachanukroh 34 School, Mea Hong Son province under Special Education Bureau was at a high level. When considered in descending order by the average of the most to the least; knowing the students individually, prevention of help and solutions, students screening, promotion and development of the students, and students transfer, respectively.

The problems were as follows: lack of planning on the basic storage room sleeping student individually, lack of segregation of students sleeping well, lack of written records after an initial consultation, the campaign to help protect and educate student sleeping discrete and uniform, lack of monitoring and reporting the results forwarded to the student sleeping outside experts continued.

The suggestions were as follows: should plan to store basic information student sleeping individually, should reject the boarder sleeping well, should be recorded in writing after the initial consultation, prevention campaigns should be organized to assist and educate student sleeping constantly and consistently, should monitor and report regularly send students sleeping outside experts to continue.

Keywords: Management, Student care and support system, Boarder student

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545 : 5, 7) กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 10) นอกจากนี้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้มีพระบรมราชโองการความตอนหนึ่งในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรเมื่อวันอังคารที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ว่า “เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการทำตัวเองให้ตกต่ำหรือเป็นปัญหาแก่สังคมประการใด แท้จริงต้องการจะเป็นคนดี มีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำควบคุมให้ดำเนินไปอย่างถูกต้อง ในฐานะหน้าที่ที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านจะช่วยเขาได้มากที่สุดเพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุกๆ ด้าน รongลงมาจากบิดามารดา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547: 1) เด็กทุกคนล้วนแต่ ต้องการความรักความเข้าใจ การให้โอกาส การให้อภัย อยากเป็นคนดีของสังคม และสามารถดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตเพียงแต่อาจต้องใช้เวลาและ วิธีการที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กยังได้กำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กไว้ 4 ประการ ได้แก่ สิทธิในการดำรงชีวิตประกอบด้วยการมีปัจจัยที่จำเป็นต่อการอยู่รอด การได้รับสิทธิในการคบหา สมาคมและการได้รับสิทธิทางสังคมอื่นๆ สิทธิในการคุ้มครองประกอบด้วยการมีผู้ดูแลและคุ้มครอง การมีหลักประกันความปลอดภัยและไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อเด็ก สิทธิในการพัฒนาประกอบด้วยการได้รับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การมีโอกาสแสวงหาความรู้และประสบการณ์ การมีโอกาสดำเนินการที่เหมาะสม ตามวัย และเด็กพิการได้รับความช่วยเหลือ สิทธิในการมีส่วนร่วมประกอบด้วยการได้แสดงความคิดเห็น โดยเสรี การร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการได้ร่วมกิจกรรมนันทนาการ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 3)

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งด่วนให้สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนจบ การศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลจากการศึกษาสภาพการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ใน ระดับปานกลาง และสภาพปัญหาที่พบบ่อยร่วมกันมากและควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน คือ การทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความเข้าใจพื้นฐานที่ตรงกัน รับทราบและตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทของตนเองที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะ

ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมในด้านเทคนิคและกระบวนการ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการคัดกรองนักเรียนรวมทั้งกระบวนการในการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและส่งเสริมให้ระบบดังกล่าวเกิดความเข้มแข็ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 102)

จากรายงานวิกฤตการณ์ด้านเด็กและเยาวชนในปัจจุบันของเอกสารองค์ความรู้สำหรับการพัฒนาทีมงานขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต แม้ว่าผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้ทำงานด้านเด็กจะใช้ความรักความปรารถนาดีอย่างมากมายเพียงใดก็ตามก็ไม่อาจพิทักษ์ ปกป้องและคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัยหรือมีพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้ และนอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม อาทิ ติดการพนัน นิยมเสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายรังแกกันเอง หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ และยังมีปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อนและบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 8)

จากปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนดังกล่าวถึงข้างต้น จะเห็นว่า ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ให้ความสำคัญในการใช้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในการแก้ปัญหาพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนและเยาวชน กล่าวคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีนโยบายให้โรงเรียนใช้การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพด้านร่างกายและจิตใจ เพราะปัญหาพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อสังคมมากมายและที่สำคัญยังให้มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีที่เจตคติที่ดีต่อการเรียน ต่อครู ผู้ปกครอง และให้ความสำคัญกับการศึกษา จากรายงานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นักเรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอนอย่างเต็มที่

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อให้นำข้อมูลจากการวิจัยไปปรับแผนการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน นำไปปรับปรุงการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาต่อไป
2. ได้ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน แล้วสามารถนำข้อมูลจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข และด้านการส่งต่อนักเรียน

ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 56 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 56 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีเนื้อหาและรูปแบบดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอความคิดเห็นปลายเปิด ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ

4. จำแนกแบบสอบถามโดยการคัดแยกฉบับตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วนำคะแนนที่ได้จัดพิมพ์ลงเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้จะประมวลผลในการหาค่าการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประชากร จำแนกตามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และค่าร้อยละเสนอในรูปแบบตาราง

2. วิเคราะห์การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้านเสนอในรูปแบบตารางแล้วนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

- 4.51 – 5.00 แปลความหมายว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 แปลความหมายว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 แปลความหมายว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 แปลความหมายว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 แปลความหมายว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะโดยสรุปจากความถี่ของผู้ตอบหรือแสดงความคิดเห็นแล้วและอธิบายผล

4. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปและอธิบายผล

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$) รองลงมา ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ($\mu = 4.29$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\mu = 4.28$) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\mu = 4.25$) และด้านการส่งต่อนักเรียน ($\mu = 4.20$) อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย

ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้
สรุปปัญหาที่มีค่าความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ขาดการวางแผนในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนประจำพักนอนเป็นรายบุคคล
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน คือ ขาดการคัดแยกกลุ่มนักเรียนประจำพักนอนอย่างชัดเจน
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน คือ ขาดการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรหลังจากให้คำปรึกษาเบื้องต้น
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข คือ การจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้แก่นักเรียนประจำพักนอนไม่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
5. ด้านการส่งต่อ คือ ขาดการติดตามผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนประจำพักนอนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างต่อเนื่อง

สรุปข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ควรวางแผนในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนประจำพักนอนเป็นรายบุคคล
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน คือ ควรคัดแยกกลุ่มนักเรียนประจำพักนอนอย่างชัดเจน
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน คือ ควรบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรหลังจากให้คำปรึกษาเบื้องต้น
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข คือ ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้แก่นักเรียนประจำพักนอนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
5. ด้านการส่งต่อ คือ ควรติดตามผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนประจำพักนอนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างต่อเนื่อง

การอภิปรายผล

การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีนักเรียนประจำพักนอน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรืองยศ อุดรศาสตร์ (2546 : 28) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในภาพรวมมีมากตามลำดับ คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า มีน้อยในทุกด้าน ในส่วนของความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษามีมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ (2550 : 22) ได้ประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า การปฏิบัติระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี นักเรียนได้รับการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ดีขึ้น รวมถึงการส่งเสริมให้แสดงออกตามสภาพของตนเองในรอบ 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการคัดกรอง พบว่า ครูที่ปรึกษาได้ทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อทำการคัดกรองได้ผลดี มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า ปฏิบัติได้ดี นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านการเรียน กิจกรรมโฮมรูมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน และครูที่ปรึกษาแนะนำนักเรียนให้รู้จักป้องกันตนเองจากภัยบุคคลและสังคมภายนอก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิกร ทองทิพย์ (2550 : 16) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงดาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า การดำเนินงานได้มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ครูที่ปรึกษาทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยทำการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับวางแผนจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคล ประชุมครูประจำหอนอน กำหนดเกณฑ์คัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนให้สอดคล้องกับความเป็นจริง พุดคุยให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้แก่นักเรียน ติดตามผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างต่อเนื่อง

2. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรวางแผนการนำนโยบายเกี่ยวกับวางแผนจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคล ประชุมครูประจำหอนอน กำหนดเกณฑ์คัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนให้สอดคล้องกับความเป็นจริง พุดคุยให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้แก่นักเรียน ติดตามผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาควรดำเนินการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคล ประชุมครูประจำหอนอน กำหนดเกณฑ์คัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนให้สอดคล้องกับความเป็นจริง พุดคุยให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้แก่นักเรียน ติดตามผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเรื่อง การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอนสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ควรวิจัยเรื่อง การกำหนดเกณฑ์คัดกรองนักเรียนโดยครูประจำพักนอนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ควรวิจัยเรื่อง การแนะแนวและการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4. ควรวิจัยเรื่อง การให้ความรู้และความช่วยเหลือแก่นักเรียนในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5. ควรวิจัยเรื่อง การติดตามผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*.
สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2557, จาก <http://www.psc.ac.th/laws/education-Core2552.pdf>
- นิกร ทองทิพย์. (2550). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่*.
(การศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ. (2550). *การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3*.
(การศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- เรืองยศ อุดรศาสตร์. (2546). *การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียน จังหวัดขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *การประกันคุณภาพระบบดูแลนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.